

پورپورای ترمبوسیتوپنیک ایدیوپاتیک (ITP)

- ❖ شایع ترین اختلال خونریزی دهنده در کودکان است.
- ❖ ترمبوسیتوپنی این بیماران با مکانیسم خود ایمنی ایجاد میشود (آنتی بادی علیه پلاکت های خودی) که تخریب پلاکت ها را در طحال افزایش می دهد.
- ❖ ممکن است در هر سنی دیده شود ولی بیشتر در سنین ۲ تا ۴ سالگی شایع است.
- ❖ در نوع حاد بیماری پس از ۲ هفته خود به خود خوب میشود ولی در نوع مزمن میتواند تا چند سال تداوم یابد و شانس مزمن شدن بیمار در موارد ابتلای جنس مونث و سن بالای ۹ سال بیشتر است.

نکته: ITP مزمن زمانی تشخیص داده میشود که ترمبوسیتوپنی به مدت ۶ تا ۱۲ ماه ادامه یابد.

❖ عمر پلاکت در عروق محیطی بین ۸ تا ۱۰ روز و تولید آن در مغز استخوان نیز در حدود ۴ روز به طول می انجامد. تعداد طبیعی پلاکتها از ۱۵۰ هزار تا ۴۰۰ هزار می باشد.

نکته: ترمبوسیتوپنی عبارتست از کاهش تعداد پلاکت ها به کمتر از $150,000\text{mm}^3$ ؛ اگر تعداد پلاکت ها به کمتر از $30,000\text{mm}^3$ برسد خطر خونریزی وجود دارد.

تظاهرات بالینی

به طور معمول ۱ تا ۴ هفته بعد از یک عفونت ویروسی با شروع حاد و ناگهانی پتشی (خونریزی خیلی ریز در پوست)، پورپورا (عارضه ای که با پیدایش لکه های ارغوانی بر روی پوست و مخاط مشخص میشود) و ایپستاکی (خونریزی از بینی) بروز میکند.

نکته: خونریزی ممکن است بر روی ساق ها و باسن ها واضح تر باشد. خونریزی از مخاط، دهان، لب و لثه ممکن است بارز باشد. وخیم ترین عارضه ITP خونریزی داخل جمجمه است که در کمتر از ۱ درصد بیماران رخ میدهد و معمولاً محدود به فاز اولیه بیماری می باشد.

تدابیر پرستاری

- ◀ آموزش کودک و والدین در ارتباط با پیشگیری از ایجاد خونریزی، محدود کردن فعالیت کودک در مرحله حاد، زمانیکه شمارش پلاکت کمتر از $30,000 \text{ mm}^3$ است خودداری از ورزشها و فعالیت های سنگین، جلوگیری از ایجاد صدمه یا تروما به کودک، خودداری از انجام تزریقات عضلانی، خودداری از مصرف آسپیرین و استفاده از مسواک نرم.
- ◀ راه های جلوگیری از خونریزی که شامل استراحت، استفاده از فشار و سرما در موضع و بالا نگه داشتن عضو مبتلا میباشد.
- ◀ در هنگام مصرف پردنیزولون که از درمان های دارویی این بیماری می باشد پرستار باید به والدین در ارتباط با مستعد بودن کودک به عفونت (عدم تماس با افراد عفونی)، افزایش وزن (مصرف کالری مناسب) و علائم خونریزی گوارشی (با مصرف دارو و همراه با غذا یا مصرف آنتی اسید طبق دستور) یادآوری کند.

را حله رعیتی

کارشناس پرستاری